

Una grandària mai vista

El mal o el bon costum de llegir dos, tres, quatre o fins i tot cinc llibres de cop ha fet que, al mateix temps que m'esgarrifava amb les planes sobre la batalla de Stalingrad de *Vida i destí*, de Vassili Grossman, llegís, a petits glops, les planes del primer volum de la *Història d'Alexandre el Gran*, en què Quint Curci Rufus explica com s'ho van fer els macedonis per conquerir Tir i acabar de dominar la Fenícia. Qui digui que el món va cada vegada pitjor, és que no ha llegit els clàssics. Qui digui que podem aprendre dels nostres errors, potser els ha llegit, però no els ha acabat d'entendre. I, pertant, tampoc no ha acabat de saber com som. Encara que avui fa massa temps que són morts, molt més properes que moltes paraules de molta gent, sento les veus de la meva àvia i del meu avi re-

“ Tota la vida sentint parlar de guerres, però, també, tota la vida veient-les des de la rereguarda

---

petint «espero que tinguis sort i que no arribis a saber mai què és una guerra». Sí, de moment, la majoria de nosaltres ha tingut sort: tota la vida sentint parlar de guerres, però també tota la vida veient-les des de la rereguarda. I, ara que acabem de passar un dels hiverns més freds dels darrers anys i que la primavera no mossega perquè ens ha arribat carregada de timidesa, sento que l'home del temps –xifres a l'abast, cara de recordar-nos la mateixa lliçó de sempre– diu que el món –això que tenim la barra de dir que és el nostre món– s'escalfa per culpa nostra. Jo no tinc cap cosinet físic com en Rajoy, però em sembla que homes i dones sempre hem pensat que el que estem fent afectarà decisivament tots els que no hi són encara. I mira, tu! Tot ha anat passant. I diu Quint Curci que, mentre es barallaven, «volgué l'atzar» que també els tiris i els d'Alexandre veiessin com sorgia «de les aigües un monstre d'una grandària mai vista».